

කවිසිඵමිණේ අවන්කෙළි වැනුමෙන් ප්‍රතික සිනමාරූපී ගුණය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්

එස්. එල්. සේනානායක¹

සජීවීකරණය යනු වලනයේ කලාව යි. යථාර්ථය පිටපත් කිරීම මඟින් නො ව යථාර්ථය පරිවර්තනය කිරීම මඟින් යම් රටාවකට ජීවයක් හා ආත්මයක් ලබා දීම මේ ක්‍රියාවලියෙන් සිදු වේ. 20 වැනි සියවසේ දී අතිප්‍රබල ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය මාධ්‍යයක් ලෙස ආරම්භ වූ මෙය පසු කලෙක කලාත්මක හා කාර්මික යන දෙ අංශයෙන් ම වර්ධනය ලක්ෂණ පළ කළේ ය. වලනය ප්‍රතිරූපණය කරමින් අපූර්ව මනාකල්පිතයන් නිර්මාණය කිරීමේ හැකියාවක් සජීවීකරණය සතු වේ. මේ සිනමාරූපී ගුණය දඹදෙන යුගයේ දී කුස ජාතකය වස්තු විෂය කරගනිමින් දෙ වැනි පරාක්‍රමබාහු රජු (ක්‍රි. ව. 1236-1270) විසින් ලියන ලද 'කවිසිඵමිණ' මහා කාව්‍යයේ අවන් කෙළි වැනුමෙන් ද ප්‍රතික වේ. 'කවිසිඵමිණ' මහා කාව්‍යය ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය ලෙස ද ඒ සම්බන්ධයෙන් ලියැවුණු විවිධ විචාර විමර්ශන අන්තර්ගත කෘති ද්විතීයික මූලාශ්‍රය වශයෙන් ද භාවිත කරමින් කවිසිඵමිණේ අවන්කෙළි වැනුමෙන් ප්‍රතික සිනමාරූපී ලක්ෂණ පිළිබඳ විමසුමක යෙදීම මේ පර්යේෂණයේ අරමුණ වේ. 'කවිසිඵමිණේ' අවන්කෙළි වැනුම මහාකාව්‍ය ලක්ෂණවලට අනුගත ව රචනා වූවත් ක්‍රියාත්මක වශයෙන් පැරකුම්බා රජුගේ අද්දකීම් ද ඊට වස්තු කොටගෙන තිබෙන බැවින් අපූර්ව සෞන්දර්යයකින් හා ස්වච්ඡිතවශයකින් යුක්ත වේ. ඒ වර්ණනාවේ දී කවියාගේ මනසට හසුවන ලෝකය විචිත්‍ර ය. කතුචරයා ප්‍රථමයෙන් ම සන්ධ්‍යා වර්ණනාවකින් අවන්කෙළි වැනුමට සුදුසු පසුබිමක් සකසයි. උචිත කාව්‍ය සංකල්පනා මුල් කරගත් මේ සැදෑ වැනුම අවන්කෙළියට තවත් ආභරණයක් වැනි ය. පසු ව අවන්හල අනංගයාගේ රංගභූමියක සිරියක් ගත් අයුරු කවියා සජීවී ලෙස සිනමාරූපී ගුණය ඉස්මතු කරමින් දක්වයි. එසේ ම ඔක්කාක රජතුමා සැරසෙන අයුරු අපූර්වාකාරයෙන් වර්ණනා කරමින් අවස්ථාව තවත් දීප්තිමත් කරයි. අවන්කෙළි උලෙලේ දී රජු ප්‍රියාවන් හා කල් ගත කරන අයුරු මෙන් ම රජු ඔවුන්ගේ මත් බව ඔස්සේ ලබන ප්‍රීතිය මඟින් ද රජු දිනාගැනීමට ප්‍රියාවන් අතර වූ තරගය නුරාව සහ මත් බව සිනමාරූපී ව තාත්වික අයුරින් ගෙන හැර දක්වීමට කවියා සමත් ව තිබේ. මේ සියලු විමර්ශනයන් අනුව මෙහි කාව්‍යවල දැකගත හැකි සජීවීකරණය, සිනමාරූපී ගුණය වඩාත් ඉස්මතු වන අතර 'කවිසිඵමිණ' කවියා නූතන සිනමා විධි ක්‍රම තම කාව්‍යයට ඇදාගත් ආකාරය ඉතා නිර්මාණශීලී ව සිදු කර ඇති බවත් එහි දී ඔහු සාර්ථක වී ඇති බවත් නිගමනය කළ හැකි ය.

ප්‍රමුඛ පද: කවිසිඵමිණ, කුස ජාතකය, අවන්කෙළි, සජීවීකරණය, සිනමාරූපී

¹ සිංහල අධ්‍යයනාංශය